

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

15 oktober 2003

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de heer Kris Van Dijck, mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Sven Gatz,
mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Frans Ramon en Dirk De Cock –**

betreffende het Nederlandstalig onderwijs in Brussel

Het Vlaams Parlement,

– gelet op :

- 1° de, sinds de jaren '70, groeiende belangstelling voor het Nederlands en voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, die op zich verheugend is ;
- 2° het feit dat het Nederlandstalig onderwijs in Brussel een evolutie heeft gekend naar meer anderstalige leerlingen en naar een grote aanwezigheid van Franstalige leerlingen, wat ontegensprekelijk extra uitdagingen met zich meebrengt ;
- 3° de achterstandssituatie waarin anderstalige leerlingen terecht kunnen komen door onvoldoende kennis van het Nederlands en de oriëntering van leerlingen naar type 1 of type 8 van het buitengewoon onderwijs, omdat ze het Nederlands te weinig onder de knie hebben ;
- 4° de ondermaatse doorstroming van allochtone leerlingen in Brussel naar het algemeen secundair onderwijs en het hoger onderwijs ;
- 5° de vaststelling dat het vroegtijdig schoolverlaten in Brussel drie- tot viermaal hoger ligt bij allochtone leerlingen dan bij autochtone leerlingen ;
- 6° het gebrek aan en het grote verloop van leerkrachten in de Vlaamse grootsteden, in het bijzonder in Brussel ;
- 7° het beleid van de Vlaamse overheid om alle kinderen in het Vlaams onderwijs – dus ook in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel – echte gelijke onderwijskansen te bieden ;

– rekening houdend met :

- 1° de feitelijke situatie in Brussel op het vlak van de taal en de taalomgeving : de leefomgeving van de Franstalige en anderstalige kinderen is in hoofdzaak Franstalig of anderstalig en het Nederlands is voor veel anderstalige kinderen in Brussel pas de derde of zelfs de vierde taal ;
- 2° het belang van ouderbetrokkenheid en -participatie voor de schoolloopbaan en het welbevinden van het kind ;

– overwegende dat :

- 1° de belangrijkste uitdaging voor de nabije toekomst bestaat in het garanderen van een voldoende sterk draagvlak om een kwalitatief hoogstaand Nederlandstalig onderwijs in Brussel te kunnen blijven aanbieden ;
- 2° het aanbieden van kwaliteitsvol onderwijs bijdraagt tot het imago van Vlaanderen in zijn hoofdstad ;
- 3° Nederlandstalige ouders het recht moeten hebben hun kinderen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel school te laten lopen ;
- 4° het Nederlandstalig onderwijs de grote verwachtingen van alle ouders die hun kinderen aan dat onderwijs toevertrouwen, moet helpen vervullen. De Nederlandstalige kinderen moeten zich te allen tijde goed kunnen voelen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Ten aanzien van de allochtone jongeren, heeft het Nederlandstalig onderwijs een belangrijke rol te vervullen op het vlak van de integratie in Brussel en zijn Vlaamse gemeenschap, met respect voor hun culturele achtergrond. Het Nederlandstalig onderwijs is gebaseerd op fundamentele waarden als democratie, maatschappelijk pluralisme en tolerantie ;
- 5° allochtone ouders doorgaans moeilijk communiceren met de school door onvoldoende kennis van het Nederlands, van het onderwijssysteem en van de Vlaamse leertraditie ;
- 6° het schoolopbouwwerk als externe partner het onderwijsondersteunend leefklimaat actief kan stimuleren door zijn scharnierfunctie tussen school, buurt en ouders ;

– vraagt de Vlaamse regering :

- 1° werk te maken van een 'Brusseldecreeet' waarin zowel alle in het verleden genomen maatregelen in verband met het Nederlandstalig onderwijs in Brussel (bijvoorbeeld het voorrangbeleid Brussel (VBB), de specifieke programmatie- en rationalisatienormen, de Brusselcoëfficiënt, enzovoort) als een aantal nieuwe maatregelen worden gegroepeerd ;

- 2° de rechten en onderwijskansen van Nederlandstalige kinderen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel te vrijwaren, in het belang van de Nederlandstalige en anderstalige kinderen ;
- 3° overleg te plegen met het Brussels Lokaal Overlegplatform om in het kader van het decreet betreffende gelijke onderwijskansen (GOK-decreet) de bestaande mechanismen te verfijnen om een mogelijk isolement van Nederlandstalige kinderen op klasniveau te vermijden ;
- 4° de visie en het beleid ten aanzien van het omgaan met het Nederlands en de andere aanwezige talen op school op te nemen als een verplicht onderdeel van het schoolreglement dat aan de ouders bij de inschrijving wordt voorgelegd en onderschreven, en daarover met nadruk te communiceren ;
- 5° werk te maken van een onthaalbeleid in de Brusselse Nederlandstalige scholen, waarbij aan anderstalige ouders duidelijk wordt gemaakt dat ook zij een belangrijke verantwoordelijkheid hebben door hun keuze voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Die keuze houdt onder andere in dat zij het Nederlands ook in de vrije tijd een plaats geven (bijvoorbeeld door Nederlandstalige tv, boeken, jeugdwerk, enzovoort). Ook het aanmoedigen van de kennis van het Nederlands van ten minste een van de ouders, maakt deel uit van dat onthaalbeleid, met als doel om binnen een redelijke termijn de communicatie met de ouders in het Nederlands te laten verlopen. Als onderdeel van dat onthaalbeleid krijgen anderstalige ouders een informatiepakket, indien nodig en mogelijk in hun moedertaal, over het Nederlandstalig vrijetijdsaanbod voor kinderen en jongeren in Brussel ;
- 6° de taalvaardigheid in het Nederlands van de leerlingen van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel bij wijze van steekproef te peilen, om de scholen aan te sporen de vorderingen in taalvaardigheid van hun leerlingen goed te volgen via een leerlingvolgsysteem en tijdig leerlingen met een taalachterstand, in overleg met de ouders, extra te begeleiden ;
- 7° allerlei initiatieven (zoals uitwisselingsprojecten) uit te werken in samenwerking met de scholen en de jeugd- en sportverenigingen in Brussel en in de rest van Vlaanderen om de kennis van het Nederlands en de Vlaamse cultuur te versterken. Andere mogelijke initiatieven zijn het promoten van educatieve (spel)programma's op tv (TV-Brussel), op de radio en in de krant (Brussel Deze Week) ;
- 8° de scholen aan te moedigen om met het nascholingscentrum Brussel samen te werken – voor de taal en het taalbeleid in de school zou dat immers voor alle Nederlandstalige scholen in Brussel een fundamentele professionalisering en ondersteuning kunnen betekenen – alsook extra geld vrij te maken voor andere nascholingsinitiatieven inzake taal en taalbeleid in de school en in de klas. Dat geeft de school wat meer ademruimte om ernstig werk te maken van een degelijk taalbeleid in de school ;
- 9° de scholen te ondersteunen om de overgang tussen de onderwijsniveaus te begeleiden met een bijzondere aandacht voor de taalproblematiek ;
- 10° te onderzoeken welke wijzigingen noodzakelijk zijn om een gedifferentieerd curriculum inzake taallessen mogelijk te maken ;
- 11° dringend meer geld vrij te maken voor taalcursussen Nederlands, aangezien de vraag het aanbod sterk overstijgt ;
- 12° erop toe te zien dat het taalaspect ook in de na- en buitenschoolse opvang de aandacht krijgt die het verdient ;
- 13° het schoolopbouwwerk zo snel mogelijk een structurele erkenning en subsidiëring te bieden ;
- 14° werk te maken van de opwaardering van het lerarenambt, door leraars de kans te geven zich te vormen en bij te scholen om de zware opdracht, eigen aan de specifieke problematiek van de concentratiescholen en de taalheterogene klassen, aan te kunnen. Daarbij denken we ten minste aan een verhoging van het pedagogische comfort ;
- 15° de lerarenopleidingen, in het bijzonder de lerarenopleidingen van Brussel en omgeving (Leuven, Aalst, Mechelen, enzovoort), aan te moedigen en te stimuleren om hun studenten een gedeelte van de stage, met de

gepaste begeleiding, in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel te laten doen ;

- 16° een beleidscel op te richten met vertegenwoordigers van alle departementen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie, die verantwoordelijk zijn voor het werken aan en het smeden van banden tussen het Nederlandstalig onderwijs in Brussel en de integratie van allochtonen ;
- 17° maatregelen te nemen om de dringende behoeften aan schoolinfrastructuur te lenigen ;
- 18° gesprekken aan te knopen met de Franse Gemeenschap en in het bijzonder met de voor onderwijs bevoegde ministers, met het oog op mogelijke afspraken in verband met het gehele onderwijsbeleid in Brussel, onder meer om de tweetaligheid (Nederlands-Frans / Frans-Nederlands) bij de leerlingen in alle Brusselse scholen te bevorderen en om een efficiënter gebruik van de schoolinfrastructuur te bewerkstelligen.

Kris VAN DIJCK

Brigitte GROUWELS

Sven GATZ

Gracienne VAN NIEUWENBORGH

Frans RAMON

Dirk DE COCK
